

NATURA

Maandblad der Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Redacteur: J. Daams, Jac. Oppenheimstraat 22, Eindhoven

Leden-Administrateur: T. Hogendijk, Oosteinde 56, Vriezenveen

Penningmeester: G. Jansma, C 30, Hoogwoud (N.H.), Giro No. 103855

Abonnementsprijs voor niet-leden f 5.— per jaar.

Vogeltreknummer

In 1950 en 1951 is een groot aantal leden van de K.N.N.V. en N.J.N. met vele andere vogelliefhebbers actief bezig geweest met het vogeltrekonderzoek. De resultaten hiervan zal men aantreffen in een aantal verslagen, die behalve in *Natura*, ook in *Amoeba* worden opgenomen.

Was het in 1950 nog mogelijk één algemeen verslag op te nemen; door de grote uitbreiding van het aantal waarnemers was dit nu niet mogelijk, zodat nu voor diverse gebieden van ons land de resultaten zijn samengevat in afzonderlijke verslagen.

Er neemt nu reeds een groot aantal vogelliefhebbers uit K.N.N.V., N.J.N. en daarbuiten deel aan het onderzoek, maar uit de verslagen daarvan blijkt duidelijk dat er nog vele hiaten in het net van waarnemers bestaan. Nieuwelingen zijn nog steeds welkom.

De heer *P. B. Jansen*, *Meerten Verhoffstraat 9, Breda (Tel. 5307—K 1600)* ontvangt gaarne meldingen van nieuwe waarnemers. Ook ontvangt hij graag opgave van hen, die bereid zijn in dit trekseizoen mede te werken aan een waarnemingsperiode van 1—2 weken.

Dit jaar zal er door de ornithologen ook aandacht worden besteed aan de kraaientrek: nl. op 26 October en 2 November, van 's morgens 7.30—9 uur. Bijzonderheden over dit onderzoek zullen door de heer Jansen gaarne worden verstrekt.

Bijzonderheden over de organisatie van het a.s. vogeltrekweekend op 18—19 October worden via de afdelingen en gewesten verstrekt.

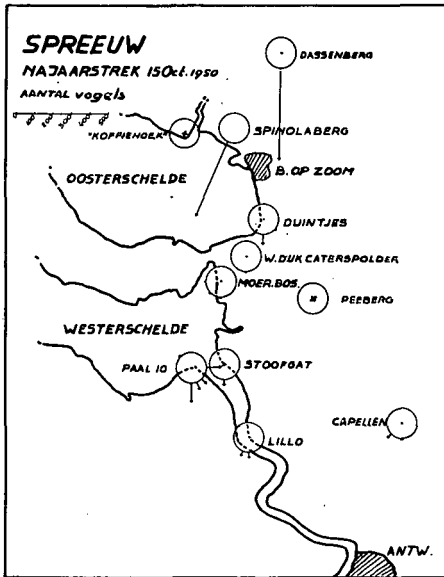
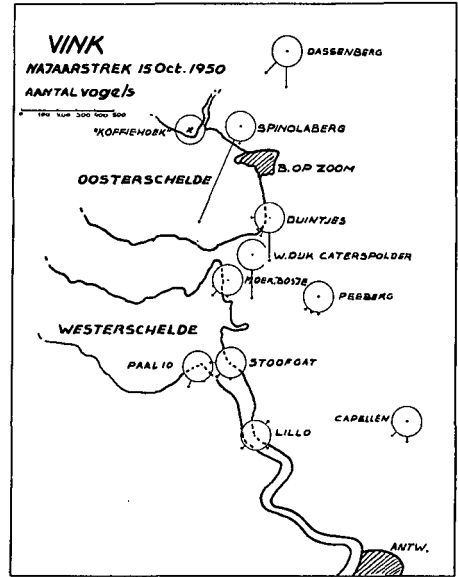
Red. Natura en Amoeba

Vogeltrekwaarnemingen bij de Scheldemonde

door *P. B. Jansen*

Hieronder vindt de lezer een kort verslag der trekwaarnemingen van 1950 en 1951 in het gebied van de Scheldemonde.

15 Oct. 1950 was een dag met rustig en zacht weer. Helaas was er in de ochtenduren op vele plaatsen dikke mist, met een zicht van 50—100 meter, soms zelfs nog minder. Een blik op de trekkaartjes van die dag toont ons direct, dat de mist een sterk remmende invloed op de trek heeft, zowel op de trek van de vink als van de spreeuw. Op plaatsen met weinig mist of waar de mist snel optrekt na zonsopkomst, zoals op de posten Dassenberg

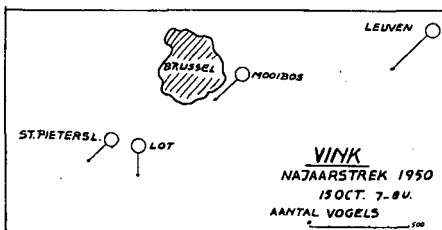
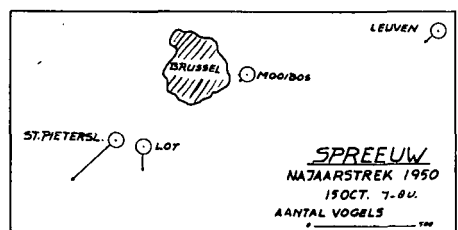

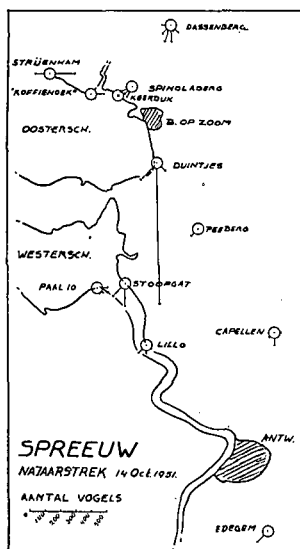
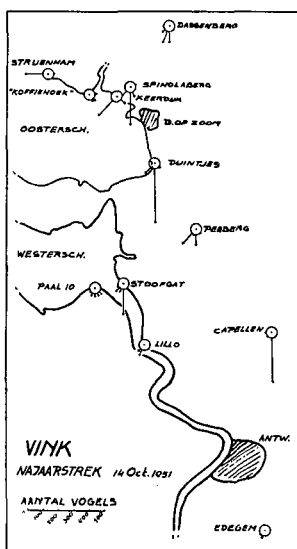
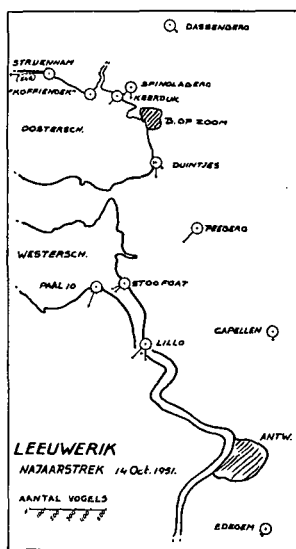
(tussen Halsteren en Steenberg) en Spinolaberg (N.N.W. van Bergen op Zoom) is dan ook nog vrij behoorlijke trek te zien geweest. Op de Z.O.-punt van Tholen („Koffiehoek”) is echter totaal geen trek; het zicht is hier dan ook zeer slecht, minder dan 50 m. Meer naar het Zuiden neemt de mist ook toe, zodat op de post Duintjes, waar doorgaans de sterkste trek wordt waargenomen, slechts 200 vinken en 70 spreeuwen worden gezien.

Nog verder Zuidelijk is door onze Antwerpse vogelvrienden nog minder waargenomen.

Wij vestigen nog speciaal uw aandacht op de kaartjes van Brussel—Leuven van 15 Oct. 1950. In de omgeving van Brussel en ook bij Leuven blijkt een vrij constante vinkentrek te zijn, die evenals in het Oostelijk deel van N.-Brabant naar het Z.W. is gericht; ook de spreeuwentrek is over het algemeen ZW georiënteerd; deze is niet van grote betekenis. Wij zouden het zeer op prijs stellen, als we in de toekomst meer gegevens kregen van dit deel van België en van de gebieden van Oost en Zuid Oost België.

Op 14 Oct. 1951 hadden we schitterend weer voor onze waarnemingen, rustig, met weinig bewolking en zeer goed zicht. De waargenomen aantallen waren echter niet bijzonder groot; men zie de kaartjes. Belangrijk waren de waarnemingen op het eiland Tholen, waar bleek, dat op de dijk, die ong. Oost-West verloopt, de spreeuwen zowel in Oostelijke als in Westelijke richting trokken. Zie post Strijenham. Op de post „Koffiehoek” staken de

meeste spreeuwen in Oostelijke richting over naar de vaste wal, een aantal boog zelfs om naar het N.O. om de dijk te volgen. Vinken gingen hier in Oostelijke en Zuid-Oostelijke richting naar de vaste wal. Let nu vooral op de richtingen bij de post Keerdijk (N.W. van Bergen op Zoom). Hier gaat een aantal vinken naar het Z.O. langs de dijk, maar de meeste vinken komen uit het N.O.; als ze bij de dijk komen aarzelen ze, vliegen rond om hoogte te winnen en vervolgen dan hun koers naar het Z.W. De waarnemers hier vestigen er de aandacht op, dat het juist laag water was en voor de dijk in Z.W. richting lag een groot stuk drooggelopen slik. Toch gaan de vinken bij de dijk de hoogte in en ze beschouwen het drooggelopen slik dus net als het water, een ongunstig terrein om te passeren.

Meer landinwaarts is de trek op deze dag met zijn zwakke Z.O. wind nogal Zuidelijk gericht; meestal is de richting wat meer Zuidwest. (Zie ook Capellen). Daardoor hebben de posten langs de Schelde maar betrekkelijk weinig waargenomen.

In 1951 werd voor het eerst de leeuwerik bij het onderzoek betrokken. De meest voorkomende trekrichting schijnt Z.W. te zijn, echter is het beeld nog niet overtuigend. Opvallend is de sterke trek bij Strienham in Westelijke richting langs de dijk (546 stuks).

Voor dit jaar zullen we trachten nog meer posten op Tholen te krijgen en op de eilanden ten W. en ten N.W. hiervan gelegen, om te weten te komen, waar de spreeuwen en vinken vandaan komen, die dit eiland in Oostelijke en Zuidoostelijke richting verlaten. Waarnemingen op Schouwen en Duiveland, overflakke en St. Philipsland zijn dus zeer gewenst! Ook hopen we weer op de medewerking van onze Belgische vogelvrienden, met nog meer posten over geheel België verspreid.

Breda, Augustus 1952.